

Fellesforbundet

styrke
og troverdighet

VERKSTEDOVERNSKOMSTEN 1907

JERN OG METALARBEIDEREN

Fagblad for Norsk jern- og metalarbeiderforbund.

Nr. 3.

Annoncer koster 25 øre
pr. petilinie.

Mars 1907.

Udkommer en gang
hver maaned.

11. aarg.

Forhandlingerne afsluttet.

Overenskomst.

Da vi afsluttet forrige fagblad, var der ikke mange af os som troede, at ovenstaaende titel kunde anvendes paa vor næste artikel. Alting saa da ud til at forme sig til en kamp af enorme dimensioner. Og vi var alle forberedt derpaa.

Efterat forhandlingerne var foreløbig afbrudt ved arbejdsgivernes skrivelse af 11. februar og efterat der var udvekslet endel resultatløse noter, hvoraf den sidste var vor skrivelse af 18. februar, betragtet vi kamp som uundgaaelig og forberedte os paa alle muligheder. Medlemmernes taalmodighed var ogsaa nære ved at ta slut, og kun negtelse af at arbeide overtid kunde stanse en videre øieblikkelig aktion.

Imidlertid bragte vi underhaanden i erfaring, at arbejdsgiverne var færdige til at opta forhandling paanyt den 5. mars, hvilket ogsaa skede. Vort forbund indkaldte da hele vor tidligere valgte forhandlingskomite, der bestod af: *B. Heggem*, Bergen, *J. Borgen*, Stavanger, *O. Tiller*,

Trondhjem, *H. Forsberg*, Fredriksstad, og *G. Lindahl*, Kristiania, foruden de to af hovedstyret valgte, *formanden* og *E. Svendsen*. Fra de øvrige forbund deltog dels en og dels to repræsentanter fra hvert, saa den samlede komite bestod af 16—17 mand.

Forhandlingerne blev saa drevet meget intenst i dagene 5., 6., 7., 8., 9., 11., 12., 15., 18., 19., 20. og 21., da de blev afsluttet som fællesforhandling betragtet. Der har ialt været afholdt 22 fælles forhandlingsmøder foruden et større antal separatmøder. Forhandlingernes kritiske tidspunkt indtraf fredag aften den 15. ds. da hovedpunkterne mindsteløn og lønsforhøielsen blev afgjort.

Det resultat som nu foreligger og som er aftrykt et andet sted i bladet, er endeligt fra alle parter forhandleres side og forelægges nu til afstemning blandt medlemmerne og verkstederne. I den endelige behandling har repræsentanterne for formerforbundet ikke deltaget, da disse optog specielle forhandling paa slutten. Iøvrigt er den bagenfor aftrykte overenskomst ensartet for de øvrige 3 forbunds vedk. paa nogle faa undtagelser nær. Undtagelserne gjelder

§ 9.

Arbeide udenfor verkstedet.

- a. Sendes arbejdere længere bort, end de med rimelighed kan have nattekvarter i sine hjem, godtgjøres dem for den tid de har arbeidet, men ikke for reisetid, et tillæg af 10 pct. For overtidsarbeide betales forøvrigt procenter som ved verkstedet. Reisetid godtgjøres efter ordinær dagtid, ogsaa helligdage, uden tillæg for nat. Reiseudgifter (2den klasse dampskib og 3die klasse jernbane) betales efter regning.
- b. Paa arbejdsstedet skal arbeideren af verkstedet eller af bestilleren skaffes ordentlig kost og logi. Hvis ikke dette gjøres, skal arbeideren enten faa sine udgifter dækket ifølge regning, eller der skal betales en fast godtgjørelse af kr. 2,00 pr. døgn.

Der skal paa forhaand meddeles arbejderne, hvilken af disse ordninger blir at anvende.

Industri- overenskomsten 2016-2018

Tariffnemndas vedtak 23. september 2016 om fortsatt delvis allmenngjøring av industrioverenskomsten/VO-delen for skips og Verftsindustrien 2016-2018

Artikkel | Sist oppdatert: 27.10.2016 | [Arbeids- og sosialdepartementet](#)

(<http://www.regjeringen.no/no/dep/asd/id165/>)

Protokoll 2/2016

[Protokollen kan også lastes ned her](#)

(http://www.regjeringen.no/globalassets/departementene/asd/dokumenter/2016/tariffnemnda/protokoll_2-2016_vo.pdf) (PDF)

Innledning

Saken gjelder videreføring av delvis allmenngjøring av Industrioverenskomsten/VO-delen. Det vises til forskrift om delvis allmenngjøring av Industrioverenskomsten/VO-delen for skips- og verftsindustrien 27. november 2014 nr. 1829. Tariffnemnda har mottatt til behandling LOs begjæring av 25. mai 2016 om fortsatt allmenngjøring av Industrioverenskomsten/VO-delen for skips- og verftsindustrien. Nemnda hadde begjæringen til behandling i møte 17. juni 2016 og besluttet å sende saken på høring. I møte 23. september 2016 fattet nemnda vedtak om fortsatt allmenngjøring.

– Tariffnemnda gikk for langt

Hovedbudskapet:

- ▷ minstelønna til de utenlandske arbeiderne er for høy.
- ▷ tariffavtalens tillegg skulle aldri vært vedtatt.
- ▷ vedtaket bryter med EØS-rett.

Verftenes advokater angrep Tariffnemndas vedtak om allmenngjøring fra alle kanter.

Tekst: Hermann Møhring | hermann@lomed.no

«Ikke innenfor EØS-retten» må ha vært halvsetningen som saksøkerens advokater heiet mest under rettsaken i Oslo tingrett før jul. Juristene hadde samført allmenngjøringsvedtaket for verftene med tykke EØS-briller på og holdt nærmest hver bokstav i ordbylden opp mot EØS-rett, EU-direktiv og EØS-avtalen.

Her er, grovt sammenfattet, hovedtrekkene i verftenes argumentasjon:

- Vedtaket er ugyldig fordi den strider mot EØS-rett.
- Vedtaket bygger på en rettsoppfatning som går utover det som EØS-retten tillater. Tariffnemnda har gått altfor langt i hvilke vilkår den lovfestet for arbeiderne.
- Minstelønnsnivået for de utenlandske arbeiderne er for høyt.
- Verftedoverenskomstens tillegg skulle ikke blitt vedtatt. De er ikke dekket av EU-direktivet. Innholdet i hva som ble allmenngjørt skulle begrunnet seg til norsk arbeidsmiljølov, ikke tariffbestemmelser. Arbeidstid og overtidstillegg: kan vedtaket om allmenngjøring fravike minimumsgrensene i arbeidsmiljøloven (40 timers arbeidsuke og 40 prosent overtidsgodtgjørelse - mot tariffens 37,5 timers uke og overtidsbetaling fra 37,5 timer med et tillegg på 50 prosent)? Nei, mente saksøkerne.
- Fellesforbundets dokumentasjon var ikke god nok og forevarte ikke et vedtak om allmenngjøring (kravet om forholdsmessighet)?
- Nemnda begikk sakbehandlingsfeil da den ikke ga verftene mulighet til å undersøke påstanden om at underleverandørene betalte sine arbeidere for dårlig.
- Tariffnemnda hadde et selvstendig ansvar for å undersøke saken utover den forelagte dokumentasjonen. Den gjorde ikke nok.
- Selve vedtaket (og innholdet) står ikke i forhold til de restriksjonene som pålegges utenlandske tjenesteytere og de norske selskap (verftene) som benytter seg av deres tjenester.
- Vedtaket er ugyldig på grunn av sakbehandlingsfeil etter norsk forvaltningslov.
- Allmenngjøringsvedtaket er ikke tilstrekkelig begrunnet med tanke på å rettferdiggjøre de innakrenkningsne som vedtaket fører til.
- Tariffnemnda var forutinntatt.

Saksøkerens argumenter var ikke nye, men denne gang ble de kledd i finjuss, med fork EØS-rett og direktiver som bakteppe. Litt overraskende var det imidlertid at saksøkerne glatt gikk innrømmet at de faktisk har betalt de utenlandske arbeidstakerne betraktelig lavere lønn enn minstelønna som ble vedtatt av Tariffnemnda 6. oktober i fjor. Uten at de var villige til å kalle det sosial dumping.

Les mer på nettet vårt om saksøkerens argumenter:
 • Minstelønna for høy 07.12.09
 • Tariffnemnda gikk for langt 17.12.09

Oslo tingretts dom er klinkende klar: Allmenngjøringsforskriften, som Tariffnemnda vedtok 6. oktober 2008 mot NHO-representantens stemme, er forenlig med EØS-rett. Foto: Tri D. Nguyen

Verftene tapte stort

Vedtaket om allmenngjøring av norsk lønn ved verftene er korrekt, mener Oslo tingrett som fredag frifant Tariffnemnda og Staten.

Full seier for fagbevegelsen

Borgarting lagmannsrett har forkastet anken fra NHO og ni verft i rettsstriden om allmenngjøringen av tariffavtalen i verftsbransjen.

Eline Lønnå, Magasinet for fagorganiserte - eline@lomed.no

Publisert: 14.05.2012

Også i tingretten tapte NHO og verftene på alle punkter. Lagmannsretten valgte å ikke legge seg opp til til Efta-domstolens rådgivende kjennelse i saken, der NHO langt på vei fikk rett i sin anke. I stedet taler lagmannsretten de aktuelle EØS bestemmelsene slik

Staten og LO vant verftssaken

Høyesterett har forkastet anken fra NHO, Norsk Industri og åtte verft i spørsmålet om allmenngjøring av tariffavtaler på norske verft.

NORGES HØYESTERETT

Den 5. mars 2013 avsa Høyesterett dom i

HR-2013-00496-A, (sak nr. 2012/1447)), sivil sak, anke over dom,

STX OSV AS
STX Norway Florø AS
Kleven Verft AS
Myklebust Verft AS
Bergen Group Shipbuilding AS
Ulstein Verft AS
Havyard Ship Technology AS
Aibel AS

(advokat Ingvald Falch)

Næringslivets Hovedorganisasjon
(partshjelper)

(advokat Kurt Weltzien)

Norsk Industri (partshjelper)

(advokat Tarjei Thorkildsen)

mot

Staten v/Tariffnemnda

(Regjeringsadvokaten
v/advokat Pål Wennerås)
Rettslig medhjelper:
(Regjeringsadvokaten
v/advokat Ketil Bøe Moen)

Landsorganisasjonen i Norge
(partshjelper)

(advokat Håkon Angell)

Fellesforbundet (partshjelper)

(advokat Einar Stueland)

STEMMEGIVNING:

Brussels, 25 October 2016
Case No: 74557
Document No: 775382
Decision No: 191/16/COL

EFTA SURVEILLANCE
AUTHORITY

Ministry of Labour and Social Affairs
Postboks 8019 Dep,
0030 Oslo,
Norway

Dear Sir or Madam,

Subject: Letter of formal notice to Norway concerning posting of workers

1 Introduction

1. On 5 December 2013, the EFTA Surveillance Authority ("the Authority") received a complaint by the Confederation of Norwegian Enterprise, made under Article 109(4) of the EEA Agreement ("EEA") and concerning alleged failure by Norway to comply with Article 36 EEA on freedom to provide services and Directive 96/71/EC concerning the posting of workers in the framework of the provision of services¹ ("Directive 96/71/EC").
2. In Case E-2/11 *STX Norway Offshore*², the EFTA Court interpreted Article 36 EEA and Article 3 of Directive 96/71/EC. The complainant claimed that the interpretation and application of EEA law by the Norwegian State was not in line with certain aspects of the ruling handed down by the EFTA Court in Case E-2/11 *STX Norway Offshore*.
3. Moreover, on 5 February 2015, the Authority received a complaint from a Polish service provider claiming that Norway infringed Article 36 EEA and Directive 96/71/EC by requiring an enterprise providing services in Norway in the construction sector to compensate to the posted workers the board and lodging expenses and to include in the employment contracts provisions regarding board and lodging. The complainant claims that if he has to pay the board and lodging expenses, he cannot compete with Norwegian companies, because the requirement to pay these expenses makes his costs by about 40 to 50 % higher than the costs of the local companies.

2 Correspondence

4. By letter dated 21 January 2014 (Doc. No 694969), the Authority sent a request for information to Norway. The Norwegian Government replied to the request on 3 March 2014 (ref. 13/3362, Doc. No 701262).

¹ Act referred to at point 30 of Annex XVIII to the EEA Agreement (Directive 96/71/EC of the European Parliament and of the Council of 16 December 1996 concerning the posting of workers in the framework of the provision of services), as adapted to the EEA Agreement by Protocol 1 thereto.

Fellesforbundet

«Godtas Brødrene Langsets praksis vil det ikke være mulig å vinne oppdrag på normale, norske vilkår!» *(Jørn Eggum)*

«Langset-dommen vil føre til mer todelt arbeidsmarked!»

(LO-advokat Håkon Angell)

Fellesforbundet

Fellesforbundet ville stoppe arbeidsgivernes omgåelse av reisereglene, men tapte i Arbeidsretten - «Langset-dommen»

Fellesforbundet

«Tillitsvalgte i Fellesforbundet reagerer med sjokk og sinne etter dommen i Arbeidsretten. Mange er forbannet over at også LOs dommere stemte for det som blir omtalt som en klassesdom»

Fellesforbundet

«Godtas Brødrene Langsets praksis vil det ikke være mulig å vinne oppdrag på normale, norske vilkår!» (Jørn Eggum)

«Langset-dommen vil føre til mer todelt arbeidsmarked!»

(LO-advokat Håkon Angell)

Kap. VIII
Arbeid utenfor bedrift

§ 8.1 Omfang

Dette kapittel omfatter alle arbeidstakere som blir sendt på arbeidsoppdrag utenfor bedriften.

Unntak:

- arbeidstakere som blir inntatt på arbeidsstedet
- arbeidstakere som daglig registrer arbeidstidens begynnelse og slutt på bedriften
- sjåfører
- arbeidstakere som blir sendt på kurs. (Dersom opplæringen i hovedsak omfatter betjening av maskiner og produksjonsutstyr, skal arbeidstakeren likevel omfattes av bestemmelsene i dette kapittel).

For andre pålagte oppdrag inngås avtale i det enkelte tilfelle.

Kap. VIII
Arbeid utenfor bedrift

Hva er en "bedrift"?

Dette kapittel omfatter alle arbeidstakere som blir sendt på arbeidsoppdrag utenfor bedriften.

**Er du "sendt" hvis
du reiser frivillig??**

Unntak:

- arbeidstakere som blir inntatt på arbeidsstedet

**Kan alle "avtale å bli
inntatt på stedet?"**

§ 8.4 Arbeidsoppdrag hvor overnatting utenfor hjemmet er nødvendig (herunder arbeid inshore med adgang til nattkvarter eller daglig fritid)

Hva er "hjemmet"?

ARBEIDSRETTE

DOM

Avsagt: 9. mars 2015
Saksnr.: 22/2014
Lnr.: 6/2015
Dommere: Jakob Wahl
Tron Løkken Sundet
Karin-Anne Gustgard
Tove Stangnes
Terje Solberg
Kjell Bjørnsen
Axel Thuve
Saken gjelder: Spørsmål om brudd på Industrioverenskomstens VO-del
kapittel VIII

Landsorganisasjonen i Norge, med
Fellestribundet
Advokat Håkon Angell
mot
1. Næringslivets Hovedorganisasjon, med
Norsk Industri
Advokat Silje Stadheim Almestrand
og advokat Nina Melsom
2. Brødrene Langset AS

arbeidsoppdrag utenfor bedriften. Etter Arbeidsrettens syn betyr dette at rett til fri hjemreise er til det sted arbeidstakeren har ordinært nattkvarter i arbeidsperioden. Retten til å få dekket hjemreise når arbeidstakere i Brødrene Langset AS utfører arbeid på andre oppdragssteder, vil si reise til det sted arbeidstakeren normalt har sitt nattkvarter i arbeidsperioden.

FELLESFORBUNDET

REISEBESTEMMELSER I VO

**GJENNOM DE ENDRINGENE SOM BLE GJORT
VED TARIFFREVISJONEN 2018, ER DET
FORETATT EN VESENTLIG INNSTRAMMING I
OVERENSKOMSTENS REISEBESTEMMELSER.**

Norsk Industri og Fellesforbundet

RKL – HOVEDSAKER

- ▶ Tydeligere krav til å være lokal "bedrift"
 - ▶ postkasser ikke nok
- ▶ Ansettelsesforhold
 - ▶ "Inntatt på stedet" er fjernet
 - ▶ Beskrivelser av ansettelse og rett til reisevilkår
- ▶ Krav til oppfølging av underleverandører
- ▶ Ny prosess for oppfølging av tvil, uenigheter og tvister

NYTT AVSNITT OM BRUK AV UNDERLEVERANDØR, I FELLESBILAG 8

Nytt annet avsnitt i Fellesbilag 8, punkt 2 innebærer at innenfor virkeområdet for forskrift om informasjon og påseplikt (allmenngjort område), må tariffbundet bedrift **påse at underleverandør som bedriften inngår avtale med har arbeidsavtaler med sine ansatte som minst sikrer at overenskomstens vilkår for minstelønn, overtidsgodtgjøring, arbeidstid og reisebestemmelsene i VO delens kapittel 8 er ivaretatt.**

Dersom underleverandør som bedriften inngår avtale med benytter underleverandør må også denne/disse underleverandører påta seg tilsvarende forpliktelse overfor sine ansatte.

HVA MED ESA?

